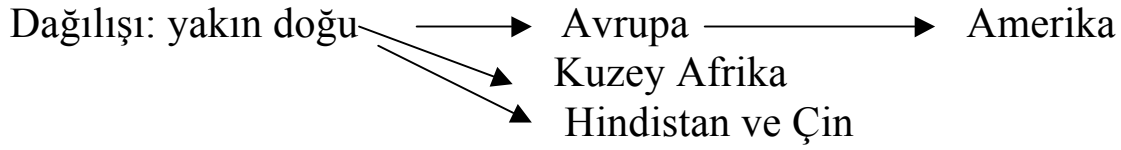

BAKLA

Orijin ve Tarihçe

İlk kültüre alınış yeri: Orta doğu

- Bakla taş devrinden beri bilinen bir türdür.
- Eski Mısır, Yunan ve Roma Medeniyetlerinde bilinen bir tür

Sınıflandırma. Muratova (1931)'e göre:

V.faba ssp. Paucijuga: bakla ve tohumlar çok küçük

V.faba ssp. faba:

- **var. major (var. faba)** : taze baklalar, tohumlar iri, yassı, , 2.5 cm uzunluğunda
- **var. equina**: tarla veya hayvan baklaları, tohumlar orta irilikte (1.5 cm)
- **var. minor**: Tohum ve baklalar küçük, 1 cm uzunlukta ve kalın

Bitki özellikleri: Tek yıllık, otsu , dikine büyüyen bir bitkidir.

Gövde: 60-180 cm, bodur formlarda 30-45 cm, gövdede dallanma var, sülük yok.

Yaprak: Bileşik yaprak, 2-6 yaprakçıktan oluşur. Oval, 5-7.5 cm uzunlukta

Çiçek: Salkım şeklinde, 1-6 adet, iri (2.5-4.0 cm), kirli beyaz renkli ve dip kısımlarında mor leke bulunur. Yabancı tozlanma oranı: % 3-50 arasındadır.

Meyve: Etli, yeşil, 5-30 cm uzunluğunda, uç kısmı gaga şeklinde, sapa yakın kısmında siyah renkli külah adı verilen bir kısım bulunur. Baklada 2-6 adet tohum bulunur., iç kısmı beyaz ve kadife gibidir.

Tohum: Taze iken açık yeşil, olgunlukta kahverengi, yuvarlak, böbrek şeklinde, 1000 tohum ağırlığı 180-2670 g'dır.

Besin değeri: 100 g bakladaki besin öğeleri

	Protein(g)	Ca(mg)	P(mg)	Fe(mg)
Taze tohum	7.1	38.0	127.0	-
Kuru tohum	26.2	104.0	34.0	6.7

	A vit.	Thiamin	Riboflavin	Niasin	C.vitamini
Taze tohum	-	0.10	0.22	-	14.0
Kuru tohum	130	0.38	0.24	2.1	16.0

Ekolojik istekleri:

Sıcaklık: Kış ayları sıcaklığı 2⁰ C'nin altına düşmeyen yerlerde kış aylarında da yetiştirilebilir. Optimum sıcaklık sınırları 18-27⁰ C

Yağış: Yüksek verim: 650-1000 mm yağış/yıl

Su isteği: 1028 m³

Toprak: Derin, geçirgen, sulama yapılacak yerlerde 60-100 cm derinlikte olmalı, pH 6.5-7.0, Susuzluk ve tuzluluğa toleransı yoktur.

Yetiştirme tekniği:

Çeşitler:

Sakız: Taze, taze iç ve kuru iç ve taze konserve yapımına uygun, kuvvetli gelişen, uzun boylu, baklaları açık yeşil renkli, 11-18 cm uzunluğunda ve 1.5-2.0 cm genişliktedir. Baklada tohum sayısı 2-5 arasındadır.

Seville: Kuvvetli gelişen, uzun boylu, meyve rengi yeşil, baklalar 16-20 cm uzunluğunda, 1.5-1.8 cm genişliğinde, taze tüketime ve konserveye uygundur.

Ekim zamanı: Ekim-Kasım (Kışlık ekim)

Şubat-Mayıs (ilkbahar ekimi)

Tohum miktarı: 8-20 kg/da

Ekim şekli: serpme ve sıraya (40-60 cm X 12-15 cm,
kurak bölgelerde 75-100 cm x 12-15 cm)

Gübreleme: 2.5 t/da ahır gübresi

1.5-5 0 kg N + 4-6 kg P₂O₅ ve K₂O

Bakım işlemleri:

Çapa: Çıkış sonrası, 5-6 yapraklı devre ve 25-30 cm boyda

Sulama: Karık sulama tercih edilir.

Uç alma: fazla boylanmanın olması ve ürünün azalması söz konusu olduğunda yapılır.

Hasat : Vejetasyon süresi 90-120 gün, kışlık ekimlerde 65-75 gün

Hasat kriterleri: Bakla boyu normal boyunun 1/3'üne ulaştığında hasat edilmelidir. **İç bakla** için baklaların irileşmesine izin verilir.

Tane gelişimi kontrol edilir. **Kuru tane** için tohumun olgunlaşması beklenir.

Hasat zamanı: Akdeniz ve Ege Bölgesi: mart-Nisan

Marmara Bölgesi: Mayıs

Orta Anadolu: Haziran sonu

Hasat yöntemi: el ile veya makine ile

Paketleme şekli: Dökme, PE torbalar, tahta kasalar, strofor tabaklar

Muhafaza: 0⁰C, % 95 ON → 3 hafta